

Zielone światło dla N-S-ki na północ!

Ruda Śląska otrzyma 100 mln zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na przedłużenie trasy N-S w kierunku północnym. Objęty dofinansowaniem odcinek będzie prowadzić od Drogowej Trasy Średnicowej do granicy z Bytomiem. Informację o dofinansowaniu przekazał dziś podczas konferencji w rudzkiej magistracie premier Mateusz Morawiecki. Prezes Rady Ministrów poinformował również o wsparciu budowy nowej strażnicy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.

– Tutaj, w Rudzie Śląskiej, przypadł mi bardzo przyjemny obowiązek, aby przedstawić kolejną odsłonę programu obwodnic miast polskich. Dla Rudy Śląskiej to są bardzo ważne połączenia komunikacyjne, które rozładują ruch. To ogromna szansa również na nowe miejsca pracy – powiedział premier Mateusz Morawiecki podczas konferencji. – Ważna jest współpraca między rządem a samorządem wojewódzkim i miejskim. Dla nas Ruda Śląska ze względu na wielkie wyzwania klimatyczne Unii Europejskiej jest i będzie oczkiem w głowie – dodał.

– Już dawno zdecydowaliśmy, że nie poprzestaniemy na pierwotnie planowanym przebiegu trasy N-S od autostrady A4 do DTŚ, tylko będziemy chcieli przedłużyć ją na północ i odciążyć ul. Karola Goduli, będącą częścią drogi wojewódzkiej nr 925 – mówi wiceprezydent Krzysztof Mejer. – Dokumentacja projektowa jest już prawie gotowa, jednak dla realizacji tak dużej inwestycji kluczowe było pozyskanie środków zewnętrznych. Dlatego w imieniu wszystkich mieszkańców bardzo dziękuję premierowi Mateuszowi Morawieckiemu za decyzję o wsparciu tego zadania z funduszy rządowych – podkreśla.

Dokumentacja projektowa na budowę trasy N-S od DTŚ do ulicy Karola Goduli w rejonie granicy z Bytomiem została podzielona na 4 odcinki. Miasto posiada dokumentację z prawomocną decyzją o zezwoleniu na realizację dla odcinka od DTŚ do ulicy Magazynowej, natomiast pozostałe odcinki są w fazie projektowania – uzyskiwania decyzji. Przewidywany termin zakończenia prac projektowych i uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej to przełom 2021/2022.

– Koncepcja trasy N-S w kierunku północnym zakłada budowę dwóch dwupasmowych jezdni rozdzielonych pasem zieleni, czterech rond, drogi rowerowej oraz ciągów pieszych. Do tego dochodzą obiekty inżynierskie, m.in. wiadukty – wylicza wiceprezydent Mejer. Łączna długość czterech odcinków północnej części trasy to prawie 5 km, a szacowana wartość inwestycji to 324 mln zł.

Przypomnijmy, że w tym roku rozpoczęła się budowa kolejnego etapu trasy N-S, obejmująca odcinek od ul. Kokota do ul. Bielszowickiej wraz z węzłem, przebudowę ul. Bielszowickiej od wspomnianego węzła do ul. 1 Maja, rondo na skrzyżowaniu tych

dwóch ulic oraz odcinek ul. 1 Maja od ul. Bielszowickiej do ul. Gabora. – Kolejny etap będzie obejmować już tylko budowę trasy do łącznika z autostradą w ciągu ul. 1 Maja – informuje Krzysztof Mejer.

Na realizowaną inwestycję miasto pozyskało pieniądze ze środków Unii Europejskiej. – Dofinansowanie ma wynieść 85% kosztów kwalifikowanych – mówi wiceprezydent Michał Pierończyk. – Unijne środki pozyskaliśmy również na budowę wszystkich zrealizowanych już odcinków. Pierwszy etap został dofinansowany kwotą ponad 36 mln zł, drugi i trzeci fragment kwotą około 82 mln zł – dodaje.

Do tej pory w Rudzie Śląskiej zrealizowane zostały już trzy odcinki trasy N-S. Mają one długość ok. 3,4 km. Pierwszy został przekazany do użytkowania na początku 2013 roku. Prowadzi on od ul. 1 Maja, czyli drogi nr 925, do Drogowej Trasy Średnicowej, wraz z węzłem dwupoziomowym z ul. 1 Maja. Jego budowa kosztowała ponad 48 mln zł.

Kolejny odcinek do użytkowania przekazany został w sierpniu 2016 roku. Prowadzi on od ul. 1 Maja do ul. Bukowej. Wraz z tą inwestycją dodatkowo wykonane zostało 1,5 km drogowego połączenia ul. Bukowej z ul. ks. Niedzieli. Ta inwestycja kosztowała ponad 60 mln zł. Trzeci etap trasy N-S do użytku oddany został jesienią 2018 r. Odcinek o długości 1,4 km przebiega od ul. Bukowej do ul. Kokota. Jego realizacja kosztowała blisko 54 mln zł.

Środki na północne przedłużenie trasy N-S to kolejne dofinansowanie pozyskane przez Rudę Śląską z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. W tym roku 1,2 mln zł przyznane zostało na przebudowę połączenia ulic Nowy Świat i Halembskiej. Z kolei w 2019 roku z tego źródła, wówczas funkcjonującego jako Fundusz Dróg Samorządowych, miasto pozyskało ponad 382 tys. zł na przebudowę ul. Kossaka, a wcześniej z rządowych środków na drogi samorządowe m.in. 3 mln zł na modernizację ul. Górnośląskiej.

Premier Mateusz Morawiecki poinformował również o wsparciu budowy nowej strażnicy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Rudzie Śląskiej. – Jest działka za 1,5 mln zł i około 40 mln zł ze strony państwa polskiego na wybudowanie nowej strażnicy – powiedział premier.

Należący do Skarbu Państwa teren położony przy ul. Piotra Niedurnego w rejonie kopalni „Pokój” znajdował się w użytkowaniu wieczystym Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. SRK zrzekła się prawa użytkowania wieczystego, a następnie prezydent Rudy Śląskiej, wykonując zadania z zakresu administracji rządowej, ustanowił trwały zarząd na tych nieruchomościach na rzecz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, z przeznaczeniem pod budowę nowej strażnicy PSP wraz z Jednostką Ratowniczo – Gaśniczą. Łączna powierzchnia terenu to prawie 1,3 ha.

Źródło: UM Ruda Śląska

Obwodnica Nakła Śląskiego i Świerklańca program

inwestycji podpisany

26 czerwca w Urzędzie Gminy Świerklaniec gościł wiceminister infrastruktury Rafał Weber, który podpisał program inwestycji dla budowy obwodnicy miejscowości Nakło Śląskie i Świerklaniec. Droga powstanie w ramach rządowego Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030.

Podpisany przez ministra dokument określa cele i priorytety inwestycyjne w zakresie budowy obwodnic miast na sieci dróg krajowych. Wskazuje również źródła finansowania oraz listę zadań inwestycyjnych kierowanych do realizacji. Inwestycje związane z budową nowych obwodnic będą realizowane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, dlatego do Świerklańca przyjechał także dyrektor jej katowickiego oddziału Marek Niełacny. W wydarzeniu uczestniczyli także m. in. posłowie na Sejm RP Barbara Dziuk i Wojciech Szarama, członek Zarządu Województwa Śląskiego Izabela Domogała, radny Sejmiku Województwa Śląskiego Bartłomiej Kowalski. Gospodarzem był wójt gminy Świerklaniec Marek Cyl.

Obwodnica Nakła Śląskiego oraz Świerklańca to nowe zadanie, dla którego proces inwestycyjny dopiero się rozpoczyna. Pierwszym etapem będzie opracowanie dokumentacji w zakresie studium korytarzowego, a kolejnym opracowanie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego wraz z elementami koncepcji programowej oraz uzyskanie decyzji środowiskowej. Oznacza to, że **dokładny przebieg drogi nie został jeszcze ustalony**. Mieszkańcy gminy Świerklaniec będą mieli możliwość wypowiedzi w temacie przebiegu trasy podczas konsultacji społecznych. O konsultacjach Urząd Gminy Świerklaniec poinformuje mieszkańców odpowiednio wcześniej.

Przeprowadzenie procesu przygotowawczego przewidziano w latach 2020-2024. Realizacja inwestycji, w systemie „Projektuj i buduj”, powinna się odbyć w latach 2025-2028.

Budowa obwodnicy zachodniej idzie pełną parą

Prace przy budowie obwodnicy zachodniej są bardzo zaawansowane. Sprzyjająca pogoda i mały ruch samochodowy sprawiły, że prace idą w szybkim tempie i na skrzyżowaniach powinny zakończyć się w czerwcu.

Dwa obiekty mostowe są gotowe, a jezdnię w dużej części pokryto asfaltem. Obecnie trwają prace przy montażu ekranów akustycznych, a także roboty związane z zagospodarowaniem terenu przyległego do powstającej obwodnicy. Prace na skrzyżowaniach przy ul. Rybnickiej i Daszyńskiego powinny zakończyć się w czerwcu. Nieco dłużej, bo do sierpnia, potrwają prace porządkowe, a także zagospodarowanie terenu oraz budowa instalacji oświetlenia ulicznego i sygnalizacji świetlnej. Zakończenie prac przy obwodnicy zachodniej zaplanowano w III kwartale.

Budowany odcinek zachodniej obwodnicy miasta będzie miał jedną jezdnię z dwoma pasami ruchu. Powstanie także infrastruktura dla pieszych i rowerzystów. Droga będzie oświetlona i wyposażona w tablice zmiennej treści. Budowę realizuje konsorcjum firm Eurovia Polska i PRUIM za kwotę ok. 82,6 mln zł.

Inwestycja powstaje dzięki unijnemu wsparciu. 85% dofinansowania uzyskano w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020 (Działanie 4.2: Zwiększenie dostępności transportowej ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i odciążenie miast od

nadmiernego ruchu drogowego).

Źródło: UM Gliwice

Obwodnica coraz bliżej

Jeszcze w tym roku ma być przejezdna ponad połowa nowej obwodnicy Gliwic. Zakres prac jest ogromny i dlatego – podobnie jak w przypadku innych tak dużych inwestycji – nieuniknione są miejscowe utrudnienia na drogach.

– To obecnie najważniejsza inwestycja drogowa w Gliwicach i jedna z najbardziej znaczących w ostatnich latach. Otwarcie obwodnicy powinno bardzo korzystnie wpłynąć na jakość życia w mieście. Prace są już bardzo zaawansowane i w tym roku przejezdne będą dwa nowe odcinki – informuje Mariusz Śpiewok, zastępca prezydenta Gliwic.

W budowie są odcinki: Daszyńskiego – Rybnicka o długości 3,4 km i Bojkowska – Pszczyńska o długości 1,5 km. Pierwszy ma zostać ukończony w trzecim kwartale tego roku, a drugi – w czwartym kwartale. Stan zaawansowania prac wynosi około 60%.

Co się dzieje na placach budowy?

Na tych odcinkach dobiegają końca roboty ziemne, wykonano kanalizację deszczową, gotowa jest podbudowa jezdni i krawężniki, a na niektórych fragmentach jest już asfalt. Poza tym na odcinku Bojkowska – Pszczyńska zakończono przebudowę infrastruktury podziemnej. Natomiast na odcinku Daszyńskiego – Rybnicka rozpoczęto montaż ekranów akustycznych, wykonano konstrukcję mostów nad potokami, powstają także drogi serwisowe, które będą poprowadzone wzdłuż całej obwodnicy. Umożliwią nie tylko obsługę trasy i dojazd do pól, ale

równocześnie, tak jak np. przy autostradzie, będą służyć rekreacji – zostaną udostępnione rowerzystom i rolkarzom.

Równolegle trwają przygotowania do rozpoczęcia budowy ostatnich dwóch odcinków obwodnicy, które domkną całość: Sowińskiego – Daszyńskiego o długości 1,8 km i Rybnicka – Bojkowska, który będzie mieć długość około 2,2 km. Pierwszy z nich jest już projektowany i powinien być zbudowany do końca 2021 roku. Jako ostatni powstanie odcinek Rybnicka – Bojkowska jeszcze w tym roku ma zostać ogłoszony przetarg na wykonanie dokumentacji projektowej, a ukończenie budowy może nastąpić na przełomie 2023/2024 roku.

Cała obwodnica o długości około 11 km przebiegać będzie przez południową i zachodnią część miasta – od ul. Pszczyńskiej do alei Jana Nowaka Jeziorańskiego (tzw. dekawki).

Obwodnica będzie składać się generalnie z jednej jezdni z dwoma pasami ruchu (po jednym w każdą stronę), ale miejscami może być szersza, np. przy skrzyżowaniach z ulicami Rybnicką i Daszyńskiego. Cała droga zostanie oświetlona, znajdą się na niej też – znane już z gliwickich ulic – tablice zmiennej treści, na których wyświetlane będą informacje o ewentualnych utrudnieniach, sytuacji na drogach lub warunkach pogodowych.

Noga z gazu!

Aby zintegrować tereny po obu stronach obwodnicy, nowa trasa musi zostać włączona w istniejący układ drogowy. Newralgiczne punkty stanowią skrzyżowania – z ulicami Sowińskiego, Daszyńskiego, Ku Dołom, Rybnicką, Okrężną i Pszczyńską.

– Przy tak dużej inwestycji trzeba się liczyć z utrudnieniami na drogach. One są nieuniknione. Obecnie prace prowadzone są przy skrzyżowaniu obwodnicy z ul. Rybnicką i Daszyńskiego, a zmiany w organizacji ruchu mogą być wprowadzane praktycznie do końca trwania robót. Prosimy kierowców o cierpliwość, ostrożną jazdę i dostosowanie się do aktualnego oznakowania, w tym ograniczenie prędkości – apeluje Anna Gilner, dyrektor ZDM.

Budowa przebiega sprawnie i odcinek obwodnicy od ul. Daszyńskiego do Rybnickiej może być przejezdny pod koniec czerwca.

Zarząd Dróg Miejskich jest w stałym kontakcie z wykonawcami robót, zabiega o minimalizowanie trudności na drogach i zachowanie na ul. Daszyńskiego i Rybnickiej przejezdności w obydwu kierunkach.

– W tej chwili nie możemy w stu procentach zapewnić, że w jakimś momencie przy skrzyżowaniach z obwodnicą na ul. Rybnickiej i Daszyńskiego nie będziemy musieli wprowadzić ruchu wahadłowego. To zależy od wielu czynników. Razem z wykonawcami robimy jednak wszystko, aby takie rozwiązanie nie było konieczne, uważamy, że mogłaby to uzasadnić tylko jakaś wyjątkowa sytuacja – informuje Anna Gilner.

Ułga dla śródmieścia

Co zmieni się po otwarciu obwodnicy? Przewiduje się, że w zauważalny sposób zmniejszy się ruch w centrum Gliwic, m.in. na fragmentach ulic: Pszczyńskiej, Rybnickiej, Daszyńskiego, Kozielskiej, Andersa, Kościuszki, Orlickiego, Wyszyńskiego, Jana Pawła II.

– Obwodnicę, jako szybszą trasę, będą wybierać na przykład kierowcy jadący w kierunku Sośnicowic, Rybnika czy Tarnowskich Gór, ale także dojeżdżający do pracy w Gliwicach. Przede wszystkim będzie ona jednak wygodnym połączeniem dla gliwiczian przemieszczających się pomiędzy dzielnicami – wyjaśnia dyrektor ZDM.

Obwodnica to kolejny element dobrze przemyślanej drogowej układanki, systematycznie tworzonej przez gliwicki samorząd.

Miasto ma już dużą, autostradową obwodnicę, która przejęła ruch tranzytowy. Jest Drogowa Trasa Średnicowa, która odciążała sporą część śródmieścia.

– Układ ten świetnie dopełni nowa obwodnica – w części zachodniej i południowej miasta. Będziemy mieć już wybudowany cały system obwodnic na wzór zachodnioeuropejskich miast. W okolicy nie będzie drugiego miasta, w którym kierowcy mieliby taki komfort, jeśli chodzi o wybór trasy przejazdu – podkreśla zastępca prezydenta Gliwic.

Otwarcie obwodnicy umożliwi także zmianę przebiegu Drogi Krajowej nr 78, która prowadzi m.in. przez Tarnowskie Góry, Rybnik i centrum Gliwic.

– Droga Krajowa nr 78 – po otwarciu autostrady A1 – nie ma już wielkiego znaczenia dla ruchu tranzytowego na linii północ – południe. Uporządkowanie jej przebiegu jest właściwie formalnością. Zostanie poprowadzona w nowy sposób, z wykorzystaniem obwodnicy i fragmentu alei Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Już w tym roku w części przerzucimy ją na odcinek obwodnicy Daszyńskiego – Rybnicka, ale na razie obejmie jeszcze niektóre miejskie ulice. Docelowo, po wybudowaniu odcinka Sowińskiego – Daszyńskiego, chcemy wyprowadzić DK 78 w całości z miejskich ulic – informuje dyrektor Gilner.

Nadanie ostatecznego kształtu układowi komunikacyjnemu w Gliwicach pozwoli także na podjęcie nowych działań spowalniających ruch uliczny w niektórych miejscach w centrum i poprawiających bezpieczeństwo użytkowników dróg, w tym pieszych i rowerzystów. Takich metod spowalniania ruchu może być wiele, mogą dotyczyć m.in. oznakowania czy wprowadzania różnego rodzaju wyniesień lub innych przeszkód na jezdnię. Jak zapewnia ZDM, możliwości na wybranych ulicach będą dokładnie analizowane, a na początek zmiany takie obejmą przygotowywaną do modernizacji ul. Zwycięstwa. (a1)

UWAGA NA RYBNICKIEJ!

Od środy, 18 marca, wprowadzono kolejne zmiany w organizacji ruchu w rejonie budowanej obwodnicy na ul. Rybnickiej. Ruch

samochodów w kierunku centrum miasta został przeniesiony na wybudowaną, nową jezdnię. Kierowcy jadący w kierunku Rybnika, na wysokości prowadzonych prac w rejonie węzła z autostradą A4, mają do dyspozycji dwa pasy ruchu. Zarząd Dróg Miejskich informuje, że wjazd i wyjazd z autostrady A4 będzie odbywał się bez zakłóceń. Według nowej, tymczasowej organizacji ruchu kierowcy będą poruszali się przez około 6 tygodni.

Źródło: UM Gliwice

Wyślij wniosek w konsultacjach publicznych o przebieg obwodnicy!

Ministerstwo Infrastruktury przygotowuje program budowy 100 obwodnic w Polsce. Jedną z nich powstanie na terenie gminy Świerklaniec. Urząd Gminy przygotował swój wniosek w konsultacjach z proponowanym przebiegiem trasy. Zachęcamy mieszkańców gminy do poparcia tego wniosku.

Celem budowy obwodnicy Nakła Śląskiego oraz Świerklańca jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki przejeżdża przez te miejscowości.

W związku z tym, po przeanalizowaniu warunków terenowych, uwzględniając zurbanizowane i rekreacyjno-wypoczynkowe tereny Gminy Świerklaniec, proponujemy lokalizację przyszłej drogi wg dołączonego załącznika mapowego. Nie zgadzamy się, aby obwodnica ingerowała w zamieszkałe i planowane do zabudowy tereny gminy.

Przygotowany przez Urząd Gminy formularz konsultacyjny z wnioskiem o przebieg obwodnicy Nakła Śląskiego i Świerklańca

znajduje się pod linkiem:

- Formularz konsultacyjny (PDF)
- Klauzula RODO (PDF)

Wypełniony formularz należy przekazać w terminie do 20 marca 2020 r. w 1 z 3 możliwych sposobów:

- przesyłając na adres e-mail: konsultacje100@mi.gov.pl,
- przesyłając tradycyjną drogą pocztową na adres Departamentu Dróg Publicznych: ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa (w przypadku przekazania uwag za pośrednictwem poczty decyduje data wpływu formularza do MI),
- składając osobiście w siedzibie MI (Kancelaria Główna).

Ważne linki:

Rządowy program budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030:
<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/program-budowy-100-obwodnic-na-lata-2020-2031>

Konsultacje:

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/rozpoczely-sie-konsultacje-publiczne-projektu-programu-budowy-100-obwodnic-na-lata-2020-2030>

Gliwice budują zachodnią obwodnicę

Trwają intensywne prace przy budowie zachodniej obwodnicy Gliwic. 13 lutego rozpoczęły się roboty związane z budową włączenia powstającej trasy do ul. Daszyńskiego. Na około 200-metrowym odcinku tej ulicy wprowadzono tymczasową organizację ruchu i wahadło.

Za drogowcami już m.in. roboty ziemne w rejonie ulic

Daszyńskiego i
Wójtowskiej, związane z przygotowaniem podbudowy pod przyszłą
trasę oraz
prace brukarskie na wyspach dzielących i powierzchniach
przejezdnych w
rejonie skrzyżowania z ul. Ku Dołom. To nie wszystko – trwa
budowa
konstrukcji pod ekrany akustyczne, kontynuowane są prace przy
umacnianiu
rowu wzdłuż drogi serwisowej, a na ul. Rybnickiej układana
jest
podbudowa z kruszywa na przyszłej drodze rowerowej. Drogowcy
zapowiadają, że na czas prowadzonych tam prac ruch na
wylotówce z miasta
nie zostanie zamknięty. Kierowcy pojadą powstałym już by-
passem drogi
wzdłuż ul. Rybnickiej.

Przypominamy, że budowany odcinek zachodniej obwodnicy miasta
od ul.
Rybnickiej do Daszyńskiego będzie miał jedną jezdnię z dwoma
pasami
ruchu. Powstanie także infrastruktura dla pieszych i
rowerzystów. Droga
będzie oświetlona i wyposażona w tablice zmiennej treści.
Budowę
realizuje konsorcjum firm Eurovia Polska i PRUIM za kwotę ok.
82,6 mln
zł.

Inwestycja powstaje dzięki unijnemu wsparciu. 85%
dofinansowania
uzyskano w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i
Środowisko na
lata 2014–2020 (Działanie 4.2: Zwiększenie dostępności
transportowej
ośrodków miejskich leżących poza siecią drogową TEN-T i

odciążenie miast
od nadmiernego ruchu drogowego).

Zostanie wybudowana obwodnica Nakła Śląskiego i Świerklańca

Ministerstwo Infrastruktury przygotowuje program budowy 100 obwodnic w Polsce. Jedną z nich powstanie na terenie gminy Świerklaniec. Celem budowy obwodnicy Nakła Śląskiego oraz Świerklańca w ciągu drogi krajowej nr 78 jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki przejeżdża przez te miejscowości.

Data ogłoszenia przetargu na budowę obwodnicy Nakła Śląskiego oraz Świerklańca w ciągu drogi krajowej nr 78 planowana jest na drugi kwartał 2024 r.

Podstawowym celem budowy obwodnicy miejscowości Nakła Śląskiego oraz Świerklańca jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki przejeżdża przez te miejscowości. Wraz z realizowaną obecnie obwodnicą Poręby i Zawiercia oraz innymi inwestycjami na drodze krajowej nr 78, zadanie przyczyni się do odciążenia układu komunikacyjnego w ruchu drogowym na obszarze obejmującym północne tereny woj. śląskiego. Nowobudowana droga przejmie znaczącą część ruchu tranzytowego i regionalnego, skutkiem czego na obecnej drodze krajowej nr 78 przeważać będzie ruch lokalny.

Dzięki temu nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz zwiększenie przepustowości połączenia z jednej strony z A1, z drugiej z drogą krajową nr 11 a w przyszłości S11.

Jednocześnie zachowane zostaną najwyższe wymogi ochrony środowiska, zdrowia i życia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim osobom i instytucjom za inicjatywę, zaangażowanie i wsparcie w tym temacie.

(Źródło: Ministerstwo Infrastruktury)